

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu**

Opole, dnia 2 grudnia 2009 r.

**Szanowny Pan
Ryszard Wilczyński
Wojewoda Opolski**

LOP- 410-13-01/2009
P/09/094

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu przeprowadziła w Opolskim Urzędzie Wojewódzkim - Opolskie Centrum Zdrowia Publicznego w Opolu, dalej OCZP lub Opolskim Centrum kontrolę funkcjonowania systemu kształcenia oraz przygotowania do zawodu pielęgniarki i położnej w latach 2006-2009 (do 30 września 2009 r.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 12 listopada 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust.1 i 2 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Opolskiego Centrum w zakresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych uchybień.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. NIK pozytywnie ocenia prowadzenie przez Opolskie Centrum, w imieniu Wojewody Opolskiego Rejestru Zakładów Opieki Zdrowotnej, który spełniał wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 lipca 2004 r. w *sprawie rejestru zakładów opieki zdrowotnej*².

Zapisy ww. Rejestrze i sprawozdania statystyczne MZ-88 OCZP prowadziło rzetelnie i przekazywało je systematycznie do Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia. Według tych danych w województwie opolskim w 2009 r. (stan na 2 września 2009 r.) zarejestrowanych było 385 zakładów opieki zdrowotnej (dalej zoz), w tym szpitali publicznych 19 i niepublicznych 7. W szpitalach publicznych znajdowało się 147 oddziałów z 4 862 łózkami, a w niepublicznych 33 oddziały z 562 łózkami szpitalnymi. Ponadto w 2009 r. w województwie opolskim zarejestrowanych było 69 jednostek ratownictwa medycznego. Zbiorcze sprawozdania statystyczne o zatrudnieniu wybranych pracowników ochrony zdrowia - MZ-88 na koniec 2008 r. wykazały zatrudnienia 5 084 pielęgniarek, 510 położnych i 282 ratowników medycznych.

2. Niezależnie od prowadzonej ww. sprawozdawczości OCZP opracowywało w latach 2006-2008 roczne biuletyny o tematyce ochrony zdrowia i stanie opieki zdrowotnej woj. opolskim, które zawierały m.in. analizę sytuacji zatrudnienia pielęgniarek i położnych. Adresatem tych opracowań były m.in. organy administracji publicznej odpowiedzialne za funkcjonowanie ochrony zdrowia, w tym Wojewoda Opolski i organy samorządowe. Zdaniem NIK, zważywszy na ww. adresatów wskazane byłoby zamieszczanie w tych biuletynach wniosków i ocen dotyczących potrzeb kadrowych pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych, mających na celu poprawę sytuacji zatrudnienia w ww. zawodach oraz informacji czy w skali województwa liczba zatrudnionego średniego personelu medycznego była adekwatna do potrzeb systemu zdrowia i właściwie rozmieszczona.

3. NIK pozytywnie ocenia sposób przeprowadzania przez OCZP kontroli zoz w zakresie legalności działania zakładów i zgodności struktury zakładu z zapisami w statucie.

W latach 2006 – 2009 (wg stan na 4 września 2009 r.) OCZP przeprowadziło 241 kontroli, wydając 208 zaleceń pokontrolnych, z tego 104 zalecenia dotyczyły stosowania przez zoz minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych, Protokoły kontroli sporządzano zgodnie z obowiązującym zarządzeniami Dyrektora OCZP z dnia 3 stycznia 2005 r.

² Dz. U. Nr 169, poz. 1781 ze zm.

i 11 czerwca 2007 r. w sprawie trybu przeprowadzania kontroli podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych. NIK zwraca uwagę, że pomimo stwierdzenia w czasie tych kontroli ustalania przez jednostki zoz minimalnych norm zatrudniania pielęgniarek i położnych stosownie do wymogów zawartych w rozporządzeniu z dnia 21 grudnia 1999 r. Ministra Zdrowia w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudniania pielęgniarek i położnych³, to jednak w protokołach z tych kontroli ujawniono, że nie dokumentowano czy normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych były stosowane w praktyce oraz czy były weryfikowane i poddawane stałej kontroli, o której mowa w § 3 ust. 2 i § 6 ww. rozporządzenia. Zdaniem NIK trudno zatem stwierdzić czy obowiązujące normy w zoz były przestrzegane i stosowane w praktyce oraz weryfikowane zgodnie z cytowanym rozporządzeniem.

4. Dokumentacja (sprawozdania, raporty roczne i protokoły z kontroli) z działalności konsultantów wojewódzkich powołanych przez Wojewodę Opolskiego w dziedzinie pielęgniarstwa, pielęgniarstwa ginekologiczno-położniczego oraz ratownictwa medycznego prowadzona przez OCZP była zgodna z obowiązującym Regulaminem organizacyjnym Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Analiza tej dokumentacji wykazała, że Konsultanci Wojewódzcy w dziedzinie pielęgniarstwa i pielęgniarstwa ginekologiczno-położniczego wykazywali wykonywanie m.in. takich zadań jak: udział w naradach, szkoleniach i prowadzonym nadzorze nad szkoleniami organizowanymi dla personelu pielęgniarstwo-położniczego, dokonywanie ocen i analiz o stanie zatrudnienia pielęgniarek i położnych na terenie woj. opolskiego potrzebach szkoleń i uruchamiania specjalizacji kadry pielęgniarstwa. Wskazywano też na zatrudnianie kadry pielęgniarstwa niezgodnie z normami wynikającymi z ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia. Jednak wykazywane w sprawozdaniach i raportach działania nie były udokumentowane.

NIK zauważa, że w OCZP brak było opracowań, analiz i wniosków potwierdzających wykorzystanie sygnalizowanych zagadnień przez ww. Konsultantów Wojewódzkich adresowanych do Wojewody Opolskiego lub innych organów administracji publicznej o sytuacji w stanie zatrudnienia i potrzebach szkoleń w celu zapewnienia właściwej obsady kadrowej.

Ponadto kontrola wykazała, że Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Ratownictwa Medycznego nie sporządzał w kontrolowanym okresie żadnych opinii i nie przekazywał uwag dotyczących potrzeb i liczby zatrudnionych pielęgniarek i ratowników, nie informował

³ Dz. U. Nr 111, poz. 1314

Wojewodę Opolskiego ani innych organów administracji publicznej o potrzebach kadrowych w dziedzinie ratownictwa medycznego i realizacji doskonalenia zawodowego ratowników, oraz nie przeprowadził żadnej kontroli w jednostkach zoz, pomimo że taki obowiązek wynikał z zawartych z nim przez Wojewodę Opolskim umów - zlecenia. Było to m.in. powodem jego odwołania i powołanie z dniem 29 kwietnia 2009 r. nowego Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie Medycyny Ratunkowej, który do czasu zakończenia kontroli nie wykazał żadnych udokumentowanych działań w zakresie przepisanych mu zadań.

Przedstawiając Panu Wojewodzie oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu wnosi o:

- 1. zobowiązanie pracowników OCZP wykonujących kontrolę w zoz do dokumentowania przestrzegania stosowanych w praktyce norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych.***
- 2. Zamieszczanie w opracowywanych analizach ocen i wniosków o sytuacji zatrudniania pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych oraz danych o faktycznych potrzebach kadrowo-szkoleniowych w skali województwa opolskiego.***
- 3. Egzekwowanie od Konsultantów Wojewódzkich warunków określonych w zawartych z nimi umowach m.in. w zakresie przeprowadzania kontroli w zoz.***

Na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust.1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Opolu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji Odwoławczej NIK.